

קבץ

שיחות מוהרא"ש

דבורים נוראים ונפלאים, מעוררים מעירים ומחזקים, אשר מתוך
הנחל נובע מקור חכמה נובעים, להחיות נפש כל חי ומשם ישקון
העדרים, להתחזק בעבודת הבורא בכל דרגה שיהיו נמצאים

אשר נשמעו מפי קדשו של כבוד קדשת

מרן מוהרא"ש שליט"א

בעניני עבודת השם השונים אל

שבתות ארבעת הפרשיות

יצא לאור פורים קמן תשע"ד

על ידי חסידי ברסלב

עיר הקדש ירושלים תוכב"א

ענין ארבע פרשיות

להתראות עם הבורא יתברך שמו:

מוהרא"ש נ"י אומר, שבבוא השבתות של ארבע פרשיות, ראוי לאדם להתעורר בשמחה עצומה על שמוגיע הזמן שכל אחד מישראל יכול לזכות להתקרבות מיחדת אל השם יתברך, וכמו שפעם התבטא הרב הקדוש רבי פנחס מקוריץ זי"ע: "איך וואלט געריין שוין געוואלט קומען צו די ד' פרשיות איך זאל זיך זעהן מיט דער אייבישטער" (הייתי כבר רוצה להגיע אל ארבעת הפרשיות כדי שאוכל להתראות עם השם יתברך). בי ארבע פרשיות אלו מכונות בנגד ארבע אותיות השם הני"ה הקדוש, ברוך הוא, ועל ידן אדם זוכה להתראות בכיכול עם השם יתברך, וכמו שכתוב במצות עליה לרגל בשלש רגלים (שמות כג, יז): "שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך" וגו', ודרשו חכמינו הקדושים (הגיגה ב' ע"א): 'בדרךך שבא לראות כך בא לראות'; הינו שאדם בא לבית המקדש לראות את השכינה הקדושה, וגם השכינה הקדושה רואה אותו בכיכול, ונשלם על ידי זה אור ישר ואור חזר (לקיטוי מוהר"ן חלק א' סימן עו). וכן הוא

בארבע פרשיות אלו, שזוכים להתראות אז עם השם יתברך, ועל ידי ששומעים קריאת ארבע פרשיות אלו, ומכונים למה שכתוב בהן, על ידי זה זוכים להתקרבות יתרה אל השם יתברך, המיחדת לשבתות מרוממות אלו.

העבודה הראשונה היא עבודת הצדקה

ואמר מוה"רא"ש נ"י, שהראשונה מארבעת הפרשיות היא פרשת שקלים, שהוא ענין נתינת מחצית השקל לצדקה, פי העבודה הראשונה מכל העבודות היא מצות צדקה, ועל ידי צדקה נעשה פתח ושער לכל דבר שבקדושה (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן ד'), וגם על ידי הצדקה זוכים לקבל את פני השם יתברך, וכמו שכתוב (תהלים יו, טו): "אני בצדק אחזה פניד". ולכן נותנים צדקה לפני התפלה, כדי שבזכות הצדקה תתעלנה התפלות, וכמו שנפסק בשלחן ערוך (יורה דעה סימן רמט סעיף יד), והוא על פי דברי הגמרא (בבא בתרא י' ע"א): רבי אלעזר יחיב פרוטה לעני והדר מצלי' (רבי אלעזר נתן פרוטה לעני ואחר כך התפלל), שנאמר: "אני בצדק אחזה פניד". ולכן ראוי מאוד להתחיל את ארבעת הפרשיות עם מצות צדקה, פי על ידה נפתח הפתח להגיע לכל שער הקדושה, ולקבל, כביכול, את פני השם יתברך, המתגלות ביותר, בארבע פרשיות אלו.

הפגלה המיוחדת שיש בפרשת שקלים

ואמר מוהרא"ש נ"י, שתמיד קורין פרשת שקלים לפני ראש החדש אדר, כי אז היה הזמן שהיו מתחילים לגבות מחצית השקל מכל אחד מישראל, כדי שיהיה לכל אחד חלק בקרבנות הצבור של כל השנה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ריש מסכת שקלים): 'באחד באדר משמיעין על השקלים'. ועל ידי שאנו קוראים פרשה זאת בצבור, על ידי זה נחשב באלו יש לנו חלק בכל עבודות בית המקדש, שייבנה במהרה בימינו, ונזכה להקריב שם את הקרבנות בפעל ממש. ועל כן מובא בשם צדיקים, שיש סגולה מיוחדת בשבת פרשת שקלים להתפלל על כל התפלות של כל ימות השנה שתתקבלנה, כי 'תפלות בנגד תמידים תקנו', והתמידים באו מבספי השקלים, ובקריאת פרשת שקלים שנחשבת באלו יש לנו חלק בקרבנות הצבור של כל השנה, יש כח מיוחד להעלות את התפלות של כל השנה.

השיבות שבין פרשת שקלים לפורים

ואמר מוהרא"ש נ"י, שיש עוד קשר בין פרשת שקלים לחדש אדר וימי הפורים, כי דבר נתינת מחצית השקל היה התקון לעשרת אלפים שקלי כסף שנתן המן לאחשוורוש על מכירת נשמות ישראל,

חם ושלום, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (מגלה יג ע"ב): 'גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שעתיד הזמן לשקול שקלים על ישראל, לפיכך הקדים שקליהן לשקליו וכו', אמר הקדוש-ברוך-הוא, רשע, כבד קדמו שקליהם לשקליך'. נמצא, שדיקא בזכות מהצית השקל נצלנו ממוזמות הזמן הרשע, וזכינו לגם הגדול של פורים, ועל כן מקדימים לפני חדש אדר וימי פורים לקרא את פרשת שקלים.

העת רצון הנורא בעת קריאת פרשת שקלים

ואמר מוה"רא"ש נ"י, שבשעת קריאת פרשת שקלים בצבור הוא עת רצון גדול ונורא מאד לפעל את כל משאלות לבו למזכה, וכן להתפלל אז במיוחד על התקרבות לצדיקים אמתיים, כי בשעת קריאת פרשת שקלים, משה רבנו עומד אז בין נשמות ישראל, ומרים ומגביה ראשו של כל אחד ואחד, וכמו שכתוב בפרשת שקלים (שמות ל, יב): "כי תשא את ראש בני ישראל וגו', ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא פי תשא ג): 'אמר משה לפני הקדוש-ברוך-הוא, רבונו של עולם! מישאני מת אין אני נזכר, אמר לו הקדוש-ברוך-הוא, תייד, בשם שאתה עומד עכשו ונותן להם פרשת שקלים, ואתה זוקף את ראשו, כך בכל שנה ושנה שקוראין אותה לפני, באלו אתה עומד שם באותה שעה וזוקף את ראשו, מניין?

ממה שקראו בענינו וידבר ה' אל משה לאמר כי תשא את ראש, שא את ראש לא נאמר אלא כי תשא, עין שם. נמצא, שמשה רבנו עומד אז ממש בין נשמות ישראל בשעת קריאת פְּרִשְׁת שְׁקָלִים, וזוקף את ראשו של כל אחד ואחד.

שבת שמלים – זמן של התקרבות לצדיקים אמתיים

ולכן צריכים לעמוד אז באימה ויראה גדולה, ולשמע פְּרִשְׁת שְׁקָלִים מפני הקורא, ולבקש מהקדוש-ברוך-הוא שיוזבה אז לנשיאות וזקיפות הראש על ידי משה רבנו, עליו השלום, והוא ענין של התקרבות אל צדיקים אמתיים, שיוזבה להתקרב אל רבי ומנהיג אמתו, וכמבאר בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קיב): **רבי ראשי תבות כי תשא את ראש בני ישראל, כי רק רבי מנהיג אמתו יודע, איך להרים ולנשא ראש של כל אחד ואחד מישראל, ולהראות לו את הכחות והמעלות הטובות שלו, מה שאין בן ראש ומנהיג של שקר, אשר גם בן נקרא רבי, אכל הוא ראשי תבות** (שמואל-א ב, ט): **"ר'שעים ב'השף ידמו", כי האנשים המסתובבים סביבו נשארים ברשעות החשף שלהם, ואינם מקבלים ממנו שום תכלית ותועלת כלל, ולכן אז בשעת קריאת פְּרִשְׁת שְׁקָלִים, באשר משה רבנו, שהוא הראש בני ישראל האמתו, עומד בינינו וזוקף**

את ראשנו, ראוי לנו להתפלל, שנזכה להיות מקרבים אל צדיקים
אמתיים שבדור, ולקבל מהם נשיאות ראש באמת.

ענין שבת שקלים

שבת שקלים - הצלה מיצר הרע

מזהרא"ש נ"י אמר, שקריאת פרשת שקלים מאד מסגלת לעזר
לאדם להנצל מן היצר הרע ולכבש אותו, כי רבנו ז"ל אומר (פסר
המדות אות צדקה חלק ב' סימן יט): 'על ידי נתינת שקלים נצל מיצר הרע',
והרמז בפסוק (שמות ל, יג): 'וזה יתנו, כל העובר על הפקודים, מחצית
השקל בשקל הקדוש'; פרוש, כל העובר על פקודי אוריתא, שהם
מצוות התורה הקדושה, מחמת גדל תבערת יצרו הפוערת בו, עקר
עצתו, לתן מחצית השקל בשקל הקדוש, שהיא צדקה בשביל
הקרבות בזמן שפית המקדש היה קיים, ובזמן הזה, צדקה בשביל
עניים ברוחניות ובגשמיות - לקרב אותם אל הקדוש-ברוך-הוא,
ולעזר להם להתכפר מעוונם.

סוד הענין שצדקה תציל ממות

ומקרא מפרש הוא זה, דכתיב (משלי י ב): "צדקה תציל ממות", הינו מן היצר הרע המבקש להמית את האדם, חס ושלום, ועל ידי שאדם עוזר לאחרים לחזור בתשובה ולהנצל מעברות, על ידי זה, מדה כנגד מדה, גם הוא זוכה לחזור בתשובה ולהנצל מעברות, וכמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קס"ו): 'על ידי צדקה נצולים מעברות'. ולכן בשעה שקורין פירשת שקלים, לקראת ראש חודש אדר - לעורר בני אדם על נתינת השקלים, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (שקלים פרק א'): 'באחד באדר משמיעין על השקלים', אז הזמן מסגל מאד לבקש מהקדוש-ברוך-הוא, שתהיה נחשבת קריאתנו ותשוקתנו לקיים את מצות מחצית השקל, כמו שקנימנו אותו ממש, ועל ידי זה נזכה להנצל הן היצר הרע וכת דיליה, וכן נזכה לתת הרבה צדקה בפעל ממש, ולהחיות את נשמות ישראל, ולעזור להם לחזור אל הקדוש-ברוך-הוא באמת.

הטעם שעל ידי השקלים נצול מעברות

ואמר מוהרא"ש נ"י, שמצות מחצית השקל שגובה מעלתה כל כך, ואדם נצל מן היצר הרע על ידה, מחמת שמצוה זאת קובעת בדעתו שהוא תמיד רק "מחצית", וצריך לעזרתו יתברך כדי

להשלים את המחצית השנייה, כי במלחמת הניצור, אמרו חכמינו הקדושים (קדושין ל' ע"ב): 'אלמלא הקדוש-ברוך-הוא עוזרו, אין יכול לו, ומיד שאדם מכיר שהוא רק "מחצית", וצריך לעזרתו יתברך בדי שיהיה "שלם", ומבקש ממנו יתברך על זה, על ידי זה מקבל סייעתא דשמיא מיחדת, וזוכה להנצל מן הניצור הרע, ולכבש אותו לגמרי.

עקר השלמות לדעת שהוא רק מחצית

וגם בין אדם לחברו ובין איש לאשתו, צריך אדם לדעת תמיד שהוא רק "מחצית", ועל ידי שמתחבר עם יהודי שני, ומתחזק עמו ביחד בעבודת השם יתברך, וכן יש לו שלום בית אמתו, ומכנים אורה של שמחה ואמונה בתוך הבית, על ידי זה יש לו שקל שלם, וזוכה להיות אדם "שלם" באמת.

השיכות של מצות שקלים לקריעת ים סוף

ואמר מוהר"א ש"נ, שזהו באור מאמר חכמינו הקדושים הפלאי (ירושלמי שקלים פרק א' הלכה ג'): "זה יתנו כל העובר על הפקודים" – כל דעבר בים – יתן (כל שעבר בים – יתן), שכל מי שעבר בים סוף, צריך לתת מחצית השקל. ולכאורה יפלא, איזה קשר ושיכות יש לקריעת

ים סוף למצות מחצית השקל? וכן מה עם דורות העתידים שלא היו בשעת קריאת ים סוף? אלא הענין הוא, שהרי בשעת קריעת ים סוף בלם באו להפירה ברורה ונאמנה, שהם רק מחצית לבד, ובלתי עזרתו יתברך - אין להם פלום, כי היו נרדפים מן המצריים, והיו מסובכים מפל הצדדים במרחבי המדבר שהיה מלא חיות רעות, והים עמד לפניהם, ולא היתה להם שום עצה כלל בלעדי עזרתו יתברך, ומיד שבאים אל הפירה זאת, נושעים בישועה שלמה. ולכן בודאי כל מי שעבר בים סוף יתן "מחצית השקל", כי הפיר היטב שהוא רק "מחצית" לבד, ובלעדיו יתברך אין לו שום ישועה כלל.

קריעת ים סוף יש בכל דור ודור לכל אחד

וענין זה שיף אצל כל אחד ואחד בכל דור ודור, כי בכל משך שנות חיי האדם, הוא רואה בעצמו הרבה נסים שהם בבחינת קריעת ים סוף, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (סוטה ב' ע"א): 'קשה וזוגו של אדם בקריעת ים סוף'. וכן מה שאמרו (פסחים ק"ח ע"א): 'קשה פרנסתו של אדם בקריעת ים סוף'; נמצא, שבשעה שזוכה להשיג פרנסתו, וכן בשעה שזוכה למצוא זוגו, ולחיות ביחד באהבה ואהבה ושלוה ורעות, זה נסים של קריעת ים סוף ממש.

המצוה מזכירה לאדם להפיר טובה

ובל זה מזכיר לנו את המצוה של "מחצית השקל", שאדם תמיד רק "מחצית", וצריך לעזרתו יתברך להשיג פרנסתו, וזוגו, ושלום ביתו, ולהיות אדם "שלם", וכשזוכה להפיר טובה אל הקדוש-ברוך- הוא על כל זה, ולהתאחד ביחד עם עוד נשמות ישראל כדי להתקרב אליו יתברך, וכן לגור ביחד עם אשתו בשלום בית אמת, ומשרה את השכינה הקדושה בבית, על ידי זה זוכה ל"שקל שלם" ולהיות "אדם שלם", ולהתדיבק בו יתברך באמת.

ו"שקל" אשא בבית נכון ונשא

וזהו שמזכירים בפיוט של פרשת שקלים (תפלת מוסף): אור פניך עלינו אדון נשא, ו"שקל" אשא בבית נכון ונשא, ומקשים כל המפרשים: למה "שקל" אשא בבית נכון ונשא, הלא המצוה היא לתת רק "מחצית השקל"? אבל התרוץ הוא, שאנחנו מבקשים מהקדוש-ברוך-הוא, שנזכה לדעת אמתית להבין תמיד שאנחנו רק "מחצית", ובהכנעה שלנו לפני השם יתברך, ובהתחברות אל חברנו, ועם בני ביתנו, יהיה לנו "שקל שלם", ואז יתקים "ושקל" אשא בבית נכון ונשא - שיהיה לנו בית נכון ונשא, על ידי השראת השכינה בתוך ביתנו, וכן נזכה לעלות לבית המקדש,

לְבֵית ה' נָכוֹן וְנִשְׂא, וְנִזְכָּה לְרֵאוֹת הַתְּנַלְלוֹת אֲלֵקוּתוֹ יִתְבַּרַךְ בְּאִפְסוֹ
גְּלוֹי וּפְתוּחַ.

וְכָל הַסְּגֻלוֹת הַיְקָרוֹת הָאֵלוּ מִנְּחוֹת בְּמִצְוֹת קְרִיאַת פְּרִשְׁת שְׁקִלִים, כִּי
הַקְּרִיאָה נְחֻשְׁבֶּת לָנוּ הַיּוֹם כְּאֵלוּ קִימְנוּ אוֹתָהּ בְּפִעַל מִמֶּשׁ, וְאֲשֶׁרִי
הַזֹּכֶה לְקִיָּם אוֹתָהּ כְּרֵאוֹי, וְלִבְקֶשׁ אֹז מִתְקַדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂזוּכָה
לְהַנְצִל מִן הַיֵּצֵר הָרַע, וְלַהֲתַחֲבֵר עִם כָּל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד,
וְלַהֲשָׁרוֹת הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה בְּבֵית, כִּי בְכַח הַמִּצְוָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת
יִרְאֶה נְפֻלְאוֹת בְּעֲזָרְתוֹ יִתְבַּרַךְ.

עֲנִין שֵׁבֶת זְכוֹר

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵה אֶת עַמְלֵק בְּשַׁעַת קְרִיאַתְנוּ וְעֲלִינוּ לְשִׁמּוֹחַ
מוֹהְרָא"ש נ"י אָמַר, שְׁבִשְׁעַת קְרִיאַת 'פְּרִשְׁת זְכוֹר' צָרִיךְ כָּל יְהוּדִי
לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה עַל שְׂזוּכָה עִבְשָׁיו לְמַחֲוֹת שְׂמוֹ שֶׁל עַמְלֵק, כִּי
אֵף עַל פִּי שְׂאוֹן בְּיַדֵּנוּ הַיּוֹם לִילֵךְ וְלְמַחֲוֹת שְׂמוֹ שֶׁל עַמְלֵק בְּיַדֵּים

ממש, אבל בשעת קריאת פרשת זכור, שהיא מצות עשה מדאורייתא, הקדוש-ברוך-הוא מכביח לנו שהוא יתברך בעצמו ימחה אותו, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב כהנא פרשה יג): אמר להם: הקדוש-ברוך-הוא, עשו את שלכם – "תמחה את זכר עמלק" (דברים כה, יט), ואני אעשה את שלי, כי "מחה אמחה את זכר עמלק" (שמות יג, יד), וכן אמרו במדרש (תנחומא פי תצא ד): 'תהיו אתם מזבירים שמו מלמטה ואני מוחק שמו מלמעלה'. ולכן בשאנחנו עושים שלנו – לקרות את 'פרשת זכור' בשמחה עצומה, ומקוים ומצפים אל הקדוש-ברוך-הוא שימחה אותו לגמרי, על ידי זה זוכים סוף כל סוף לראות במחית זכרו של עמלק.

עמלק שרש החטאים ונתבטל בכל דור

ואמר מוהר"א ש"י, שעל כל אדם לדעת, שעמלק הוא השרש של תיצר הרע, וכמו שכתוב (בראשית ג, ח): "וכל יצר מחשבת לבו רק רע כל היום" – סופי תבות עמלק. וכאשר מוחים זכרו של עמלק – מוחין את זכרו של תיצר הרע, שהוא השרש של כל החטאים, וכמו שכתוב (שמואל א' טו, יח): "לך והחרמתה את החטאים את עמלק". ואף על פי שאין המחאה נגמרת בפעם אחת, כי לא בפעם אחת זוכים למחות כחו של תיצר הרע לגמרי, אבל בכל שנה ושנה

מקבילים פחות תדשים למחות זכרו של עמלק, שהוא תיצר הרע, ומחלישים את פחו, עד שלפוף יהיה נמחה שמו לגמרי, שזהו מה שכתוב (שמות יז, טו): "מלחמה לה' בעמלק מדר דר", שבכל דור ודור תקדוש ברוך לוחם עמו, ומחליש את פחו עד שיהיה נמחה לגמרי, וככל שאדם פוסף ומשתוקק למחות זכרו של תיצר הרע, ורוצה להתקדש ולהטהר מטמאתו וקלפתו של עמלק, בן הקדוש-ברוך-הוא מוחה ומבטל פחו מפניו עד שזוכה למחות זכרו לגמרי.

הספקות על המצוות - שרשם בעמלק

ואמר מוהרא"ש נ"י, שאחד מעקרי תחבולותיו של עמלק שהוא תיצר הרע, הוא הספקות והבלבולים שנכנסים בדעת האדם בכל פעם, האם יוצא ידי חובתו עם המצוות שעושה, או אולי אינו מקיים אותן פראוי כלל, שהם פלליות החששות וההמרות היתרות שנכנסים במח אדם בכל פעם שרוצה לקיים רצונו יתברך, פי עמלק בגימטריא ספ"ק, וזהו מעקרי תחבולתיו - למלא את מח האדם עם ספקות, כמו שכתוב (שמות יז, טו): "הי' ה' בקרבנו אם אין", הכתוב אצל מלחמת עמלק, ועל ידי זה מונע את האדם משמחת המצוות. פי באמת, ראוי לאדם לשמוח בשעת קיום המצוות בשמחה שאין לה קץ, פי אין עוד שמחה כמו מי שזוכה לקיים רצון מלך מלכי

המלכים הקדוש-ברוך-הוא, אבל מייד בלשונכנסים במוחו ספקות וחששות של שטות: "האם באמת קימתי את המצוה? אולי לא יצאתי ידי חובתי כראוי?" הספקות המרים הללו, מושביתים כל זכר של שמחה, ומתמלא עצבות ומרה שחורה, רחמנא ליצלקן, כי אינו יודע אם קים המצוה, ובזה גברה ידו של עמלק שכל קלפתו היא בלבולים וספקות.

להתעלם מהלבולים ולשמוח בשמחת המצוה

ולכן תכף ומיד באשר נכנס במוח אדם איזה ספק ובלבול: "האם קימתי את המצוה באמת?" ידע נאמנה, שמוחשבה זו באה מקלפתו של עמלק - שרוצה למנוע אותו משמחת המצוה, ולכן פדאי לגרש מחשבות אלו, ולא ישמע אליהן כלל, כי רבנו ז"ל כבר למד אותנו (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן יט) אשר שלמות המצוה היא - בשמחים אותן בשמחה, ובתמימות ופשיטות גמורה, ואין צריכים שום חמרות יתרות כלל. וכן אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן רלה) שאין אחד שיכול להתפאר שיכול לקים רצונו ותברך בשלמות, ולא נתנה תורה למלאכי השרת. העקר הוא רצונות וכסופים ולעשות כפי יבלתו, והעיד רבנו ז"ל על עצמו (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן מד): "שאינו מחמיר שום המרא כלל".

במקום לשמוח על מהאת עמלק מתעסקים בחומרות יתרות ואמר מוהר"א ש"נ, שזה דבר פלא, שדיקא במצוה זאת של קריאת 'פרשת זכור' יש לבני אדם כל מיני חששות ובלבולים: "אולי לא יצאתי ידי חובת הקריאה פראוי", וחוששים ודואגים על זה מאד, עד שיש בני אדם שהולכים מבית הכנסת לבית הכנסת לשמע קריאת 'פרשת זכור' עוד הפעם ועוד הפעם, אולי עדן לא יצאו, ובמקום לשמוח בשמחה שאין לה קץ, שתהלה לאל, וכו' לשמע את 'פרשת זכור', ויתחילו עם שמחה עצומה למחות זכרו של עמלק מן העולם, תחת זאת, מתמלאים עם עצבות ומרה שחורה, ונותנים כח לקלפת עמלק לשלוט בעולם, רחמנא ליצלן, ולכן החכם הפבין מדעתו, ישמע פרשת זכור היטב בשמחה עצומה, ויבקש מהקדוש-ברוך-הוא שיזכה למחות זכרו של עמלק ותיצר הרע מן העולם, ויבנה יצא ידי חובת המצוה פראוי.

עמר מהאת עמלק על ידי חרב התפלה

ואמר מוהר"א ש"נ, שעקר מהית עמלק נעשה על ידי חרב התפלה, וכמו שפתיב (שמות יז, ט): "ויחלש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב", "לפי חרב" דיקא, הינו על ידי חרב של הפה שהוא חרב התפלה, כי כל אחד יש לו ברשותו "חרב פיפיות", שהיא חרב חדה בעל שני פיות, פה אחד על ידי שבחו של מקום, ופה אחד על

ידי שאלת צרכיו (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ב). כי מצד אחד צריך לחלל ולשבח לשמו יתברך על כל החסד שעושה עמו בכל עת, ומצד שני צריך לבקש ולהתחנן להבא שייציל אותנו הקדוש-ברוך-הוא מכל רע, וכשאוחזו חרב פיפיות זאת בידיו, מבטח שסוף כל סוף יחליש ויכרת זכרו של עמלק לגמרי, כי לא בפעם אחת גומרים את כל המלחמה, רק "מלחמה לה' בעמלק מודר דר" (שמות יז, טז), שבכל שנה ושנה, לאט לאט מוחים את שמו יותר ויותר, ולבסוף תצטרפנה כל תפלות ישראל, ויהיה נמחה שמו של עמלק לגמרי, אשרי המחכה ונגיע.

ענין שבת פרה

שהיא מהרתן של כל ישראל

מוהרא"ש נ"י אמר, אשר אין לתאר ואין לשער כלל את גדלת ומעלת קריאת פרשת פרה, כי היא עקר מהרתן של ישראל, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי מגלה כה ע"ב) שבדין היה לתקדים פרשת החדש לפרשת פרה, שהרי 'באחד בניסן הוקם המשכן,

ובשני בניסן עשו את הפרה, אבל למה פרשת פרה קודמת?
 "שהיא טהרתן של כל ישראל"; עין שם. הרי שקראו חכמינו
 תקדושים אפלו ל"קריאת" פרשת פרה לבד "טהרתן של ישראל".

מעלת קריאת פרשת פרה

ועל ידי הקריאה לבד הקדוש-ברוך-הוא מעלה עלינו כאלו עשינו
 כל מעשה פרה אדמה, ומוכא בשלחן ערוך (ארח חיים סימן כמו סעיף ב'
 וסימן תרפה סעיף ו') שיש אומרים שקריאת פרשת פרה היא
 מדאורייתא, וסמכו המפרשים (עין בספר הקדוש 'חתם סופר' על התורה פרשת
 חקת, וכן בספר הקדוש 'עבודת ישראל' פרשת חקת) זאת על הפסוק (במדבר יט,
 ב): "זאת חקת התורה אשר צוה ה' לאמר", שהשם יתברך צוה
 "לאמר" ולקרות את הפרשה של פרה אדמה, ורמזה לנו התורה
 הקדושה, שיהיה זמן שיהיה די באמירה לבד, באשר אין בית
 המקדש קיים, ועל פן צריכים לעמד באימה וביראה בשעת קריאת
 פרשת פרה, ולהקשיב היטב אל הקריאת הקדושה הזאת, ולבקש
 מהקדוש-ברוך-הוא שיהיה נחשב כאלו נזרק עליו אפר פרה אדמה
 ממש, ואז ימשיך על עצמו טהרת פרה אדמה, ויזכה לכבוס גדול
 לנשמתו.

מנצלת מטמאת מת ברוחניות

ואמר מוֹתְרָא"ש נ"י, שְׁטַחְתָּת פָּרָה אֲדָמָה הִיא הַטְּהָרָה הַגְּדוֹלָה וְהַנְּבוֹהָה בְּיוֹתֵר, כִּי הִיא מְטַחְתָּת מִטְמֵאָת מֵת, שֶׁהִיא אָבִי אַבּוֹת הַטְּמֵאָה, וְאֵף עַל פִּי שְׂאוֹן הַלְּבוֹת טְמֵאָה וְטְהָרָה נוֹהֲגוֹת בְּמִינּוֹ, אֲבָל מִבְּאֵר בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטָי מוֹתְרָ"ן סִימָן רמב), שֶׁהִתְרַוְרֵי נְאוּף, רַחֲמָנָא לִיצְלוֹ, הֵם בַּחֲיִנַּת טְמֵאָת מֵת וְאָבִי אַבּוֹת הַטְּמֵאָה, נִמְצָא, שְׁעַל יְדֵי קְרִיאַת פְּרִשְׁת פָּרָה – יְכוּלִים לְהַמְשִׁיךְ עַל עַצְמוֹ טְהָרָה עֲלִיזָנָה לְצֵאת מִהִתְרַוְרֵי נְאוּף וּמִמְחֻשְׁבוֹת זְרוֹת וְלִזְכוֹת לְמַחְשְׁבוֹת קְדוּשׁוֹת, וְלִכֵּן רְאוּי מְאֹד לְהִתְפַּלֵּל עַל זֶה בְּשַׁעַת קְרִיאַת פְּרִשְׁת פָּרָה – שְׂיִזְכֶּה לְמַח נְקִי וְטָהוֹר, שֶׁיִּצָּא מִכָּל מִינֵי מַחְשְׁבוֹת זְרוֹת וְהִתְרַוְרֵי רָעִים, וּבְזִכּוֹת הַמְצוּנָה הַקְּדוּשָׁה שֶׁל קְרִיאַת פְּרִשְׁת פָּרָה, בְּנוֹדְאֵי תַהֲיִיה נְמֻשְׁכַת עֲלָיו טְהָרָה גְּדוֹלָה.

התפלות והודוים הם כמו פרה אדמה

ואמר מוֹתְרָא"ש נ"י, שְׂרַבְּנוּ ז"ל מְנַלָּה (לְקוּטָי מוֹתְרָ"ן חֶלֶק א' סִימָן נה), שְׁפֹד פָּרָה אֲדָמָה הוּא סוּד הַתְּפִלָּה, וְכִמוֹ שְׁפִתוֹב (הוֹשַׁע יד, א): "וְנִשְׁלָמָה פְּרִים שְׁפִתֵינוּ", שְׁעַל יְדֵי שִׁיחַ שְׁפִתוֹתֵינוּ בַתְּפִלָּה, נִחְשָׁב כְּאֵלוֹ עֲשִׂינוּ מַעֲשֵׂה פָּרָה אֲדָמָה, וְלִקְאוּרָה יֵשׁ לְהַבִּין, הָרִי בְּפִסּוֹק כְּתִיב "פְּרִים", וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים לוֹמְדִים (יוֹמָא פו ע"ב) מְפִסּוֹק זֶה,

שאמירת ודויים ופיוסים להקדוש-ברוך-הוא, נחשבת כאלו הקריב כל מיני פרים וקרבנות, ולמה רבנו ז"ל אומר 'פרה אדמה' דוקא? אבל מחמת שפרה אדמה מטהרת מטמאת מת שהיא אבי אבות הטמאה, שהם מחשבות זרות והרהורים רעים, רחמנא ליצלן, ועל ידה זוכים לקדשת המחשבה, לכן בודאי עקר הטהרה מתחלת ממנה, וכאשר תפלותינו נחשבות בעשית פרה אדמה, אז מפילא יזכה לבוא אחר כך לכל שאר הקדשות, ויהיה נחשב כאלו הקריב כל הקרבנות בלם.

פּרָה אֲדָמָה - סוד מסירות הנפש להקדוש-ברוך-הוא

ואמר מוהרא"ש ז"י, שמעלת פרה אדמה גבוהה כל כך מחמת שנשרפת בלה על גבי מערכת האש עד שנעשית עפר ואפר ממש, ולא נשאר ממנה כלום, וזה מלמד על נחיצות מסירות הנפש הגדולה שצריך לסגל לעצמו בר ישראל הבא לעסק בתפלה, שיכבול כל ישותו לגמרי כעפר ואפר ממש, וידע שאין לו כלום - רק את הקדוש-ברוך-הוא, ואז מן האפר הזה יכולים לטהר את כל הטמאים בלם, אפלו הטמאים ביותר בטמאת מת, רחמנא ליצלן, כי בשאדם מוכן למסירת נפש, והוא בעיני עצמו כעפר ואפר ממש,

יש לו כוח להשפיע על אחרים קדשה עצומה, ולהביא את כלם אל
טהרה עליונה ונשגבה.

פרה אדמה הכנה לחג הפסח הקדוש

ואמר מותרא"ש ג"י, שזה בכלל הסוד שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן
חלק ב' סימן עד), שזמן "הפור" של פורים, נעשה "פרה", ומשם נעשה
הלוי ודרדו לפסח, עין שם. כי בפורים, כל ישראל עוסקים בבטול
קלפת הזמן עמלק, שהם המחשבות הזרות וההרהורים הרעים,
ומתגלות העצות של מרדכי ואסתר, שמיעצים לצעק הרבה אל
השם יתברך ולא להתפעל מרשעים כלל, ולכן מ"פור" נעשה
"פרה", שזוכה להמשיך על עצמו טהרה עליונה של הפרה האדמה,
ואז האדם נעשה טהור ומוכן לתקריב את קרבן פסח בעתו ובזמנו,
ולהתקרב אליו יתברך באמת. ולזאת מצינו במשנה (מדות פ"ק א'),
שבשעה שיצא הכהן הגדול עם כל המסעדים מבית המקדש להר
הזיתים לעשות את הפרה האדמה, יצאו משער המזרחי שעליו
שושן הבירה צורה, והיה נקרא "שער שושן". כי דיקא מבח מרדכי
ואסתר שגלו עצם כח התפלה והצעקה אל השם יתברך בשושן
הבירה, יש לנו כוח לעשות את הפרה האדמה, ולהטהר מכל מיני

טמאות, ולהכין את עצמנו לקראת ימי פסח הקדושים בקדושה וטהרה עליונה.

הפרה גרמה לגוי להתגזר ולהעשות תנא

וספר מוהרא"ש נ"י, שבפסיקתא של פרשת פרה ופסיקתא רבתי פרשה יד, מובא מעשה נפלא איך הפרה גרמה לבן אדם להתגזר ולחזור בתשובה, ולעשות אחד מגדולי התנאים שב ישראל, כי מעשה היה בישראל אחד, שהיתה לו פרה אחת חורשת, אבל נתמעטה ידו ונעשה עני, ומכר את הפרה לגוי אחד, ביון שלקחה הגוי והרש עמה ששת ימים של חול, כשהוציאה בשבת שתחרש עמו, רבצה לו תחת העל ולא רצתה לחרש, והיה הולך ומכה אותה והיא אינה זזה ממקומה, ביון שראתה בן, הלך ואמר לאותו ישראל שמכרה לו: בא! טול פרתך, שמא צער יש בה, שהרי כפה אני מכה אותה, והיא אינה זזה ממקומה, אותו ישראל הבין מיד לפה איננה רוצה לחרש, כי היתה למודה לנוח בשבת. אמר לו: בא ואני מעמידה, ביון שפא ואמר לה באיננה, פרה פרה, את יודעת, כשהיית ברשותי היית חורשת ימי החול, ובשבת היית נזוהה, עכשו שגורמו עונותי ואת ברשות גוי, בבקשה ממך עמדי וחרשי, ומיד עמדה וחרשה, אמר לו אותו הגוי, אני מבקשך, טול פרתך, כי אינני יכול לטפל

עמה בראוי, אבל איני מניחך עד שתאמר לי מה עשית לה באזנה, אני נתיגעתי בה והפיתני אותה ולא עמדה, התחיל אותו ישראל מפיוסו ואומר לו, לא בשוף ולא בשפים עשיתי, אלא כך וכך הסחתי לה באזנה ועמדה וחרשה, מיד נתירא הגוי ואמר, ומה אם פרה שאין לה לא שיחה ולא דעת, הפירה את בוראה, ואני שיצרני יוצרי בדמותו, ונתן בי דעת, איני הולך ומכיר את בוראי? מיד בא ונתגזיר, ולמד וזכה לתורה, והיו קוראים שמו יוחנן בן תורתא (תורתא הוא תרגום של פרה), ועד עכשו רבותינו אומרים הלכה משמו (והוא מזכר בכבלי יומא דף ט' ע"א; ובירושלמי תענית כד ע"א; ובתוספתא מנחות פ"ק יג).

מפרשת פרה יוצאת טהרה עליונה

ומסימת הפסיקתא רבתי שם: – אם תמה אתה שעל ידי פרה נתקרב אדם אחד לכנפי השכינה, הרי על ידי פרה היא "טהרתן של כל ישראל", מפנה שקראו בענין זאת חקת התורה וגו', הרי מפרשת פרה יוצאת טהרה עליונה בזאת עד שאפילו מבני אמות העולם באים להתקרב תחת כנפי השכינה, ולכן אשרי המקום מצות קריאת פרשת פרה בשמחה עצומה, כי על ידה יזכה להמשיך על עצמו טהרה עליונה.

ענין שבת החדש

בשבת זו נשלמת קבלת פני השכינה

מוהרא"ש נ"י אומר, אשר בהגיע פרשת החדש, שהיא הרביעית מארבעת הפרשיות, ראוי לאדם לשמח בשמחה עצומה, שבו נשלמת קבלת פני השכינה, שעליו אומר הרב הקדוש רבי פנחס מקורין זי"ע: "איה וואלט גערין שוין געוואלט קומען צו די ד' פרשיות איה זאל זיך זעהן מיט דער אייבישטער" (הייתי כבר רוצה להגיע אל ארבעת הפרשיות כדי שאוכל להתראות עם השם יתברך).

כי בפרשת החדש נשלם הבנין הקדוש של כל הארבע פרשיות, וזוהי כל פר ישראל להמשיך על עצמו הארה מיוחדת מקבליות ארבעת העולמות, וכל אחד מקבל התעוררות מיוחדת לחדש את ימי חייו בהתחדשות החדשה.

מפרשת החדש נמשכת התחדשות לכל השנה

ולכן מקבל מפי צדיקים קדושים זי"ע, שבפרשת החדש אדם נעשה בבריה חדשה ממש, וכמו שקורין בפרשת החדש: "החדש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה"; ופרשו המפרשים,

החדש הזה לכם ראש והתחלה לכל מיני התחדשויות, ראשון הוא לכם לחדשי השנה, שהוא ראשון והתחלה לכם להתחדש על ידה בכל חדשי השנה, כי דיקא מפרשת החדש נמשך כח זה לכל השנה בלה.

בעת קריאת החדש צריך לעורר ההתחדשות

ואמר מותרא"ש ג"י, שאף על פי שלפי דברי רבנו ז"ל מדת ההתחדשות שיבת בכל יום ויום, ואינה מצמצמת לשום זמן מסים, וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רסא): "בלל גדול בכל חיי האדם שצריכים ממש בכל יום להתחיל מחדש", אף על פי כן מפרשת החדש דיקא, נמשך הכח לאדם לחדש עצמו בכל יום ויום, ולא לבלבל עצמו מן העבר שלו, ולא לדאג על העתיד, רק להיות רק עם היום הזה, ולהיות תמיד בעיניו ככריה חדשה. ולכן בשעת קריאת פרשת החדש - ראוי לכל אדם להתעורר מאד למדת ההתחדשות הזאת, ולבקש תרבה מהקדוש-ברוך-הוא שיזכה לקבץ בלבו את מדת ההתחדשות, עד שיהיה הכח בידו לחדש עצמו בכל עת ממש, ולא יתבלבל בלל מכל מה שעובר עליו, ואז יצא ידי קריאת פרשת החדש כראוי.

מעלת מדת ההתחדשות בלמוד התורה

ואמר מוהרא"ש נ"ו, שכל אלו מאנשי שלומנו שזכו לקבע בעצמם מדת ההתחדשות, והיו בעיניהם כבריה חדשה בכל יום, זכו להצליח בחייהם מאוד, וזכו לקבל את למונדי רבנו ז"ל באפן אחר לגמרי, כי המדה של ההתחדשות היא מדה המחזקת ומעודדת כל עבודה ועבודה שאדם עושה בעבודת השם יתברך. בגון למוד תורה הקדושה, בשאדם זוכה למדת ההתחדשות, ולומד בכל יום בחשק חדש כאלו לא למד כלל מעולם, זה נותן בו פח עצום ללמד הרבה בכל יום כפי העת והזמן, ושומר אותו מלהתבלבל ממה שלא למד עד עכשיו, או ממה שצריך ללמוד למחר, כי מדת ההתחדשות עושה אותו כבריה חדשה, וגורמת לו להחיות עצמו בכל מה שזוכה ללמוד היום כמוצא שלל רב.

מעלת מדת ההתחדשות בעבודת התפלה

וכן בעבודת התפלה, בשאדם זוכה למדת ההתחדשות, אזי אינו מבליבל עצמו כלל ממה שלא התפלל מקדם כראוי, או מדאגה שלא יתפלל תפלה הבאה כראוי, רק מהיה עצמו עם התפלה שהוא עוסק בו עכשו, ומשתדל בכל הכחות לקשר מהו אל דבורי פיו, ולהרגיש נעימות ומתיקות בדבורי התפלה, וכיותר בתפלת ההתבודדות,

מדת ההתחדשות הוא עקר גדול מאד, שיאמר בפה מלא בשעת התבודדות: "רבונו של עולם, איך הייב אן פון יעצט צו זיין א ערליכער איד" (אני מתחיל מעכשיו להיות איש בשר), וכן לעשות התחלה חדשה בכל פעם שמתבודד עמו יתברך, וכמו שאמר רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן תלו), שטוב שיאמר האדם בשעת ההתבודדות, בשמתבודד בינו לבין קונו: "היום אני מתחיל לדבק בך", ויעשה בכל פעם התחלה, כי כל המשככות הולכות אחר ההתחלות, ואפלו מחקרים אומרים שההתחלה היא כמו חצי דבר של כל הפעשה, נמצא, מפה-נפשו יעשה בכל פעם התחלה, כי מפה-נפשו, אם היה מקדם טוב – עכשו יהיה טוב יותר, ואם, חס ושלום, מקדם לא היה טוב, בודאי צריך ומכרח לעשות התחלה חדשה, עין שם.

להתחיל ולהתחדש כמה פעמים ביום

וכן הוא לגבי כל עבודה ועבודה בעבודת השם יתברך, מדת ההתחדשות נותנת פח עצום להצליח באותה העבודה בהצלקה מיחדת, ולכן ראוי להתחדש אפלו כמה פעמים באותו היום, וכמו שהעיד רבנו ז"ל על עצמו (שבחי הר"ן סימן ו), שהיה רגיל להתחיל בכל פעם מחדש, ואפילו בשנפל ממדרגתו לפעמים, לא היה מיאש עצמו בשביל זה, רק אמר שיתחיל מחדש כאלו לא התחיל עדין כלל

להפגם בעבודתו יתברך, רק עתה הוא מתחיל מחדש, וכן בכל פעם ופעם תמיד היה רגיל להתחיל מחדש, והיו לו כמות התחלות ביום אחד, שגם ביום אחד לפעמים נפל מעבודתו, והיה מתחיל מחדש וכן כמות פעמים ביום אחד; עין שם.

גדלו והצליחו בעבודת השם יתברך

וכל אלו שקימו, הלכה למעשה את עצת רבנו ז"ל זו, וקבעו בנפשם מדת ההתחדשות – גדלו מאוד בעבודת השם יתברך, הצליחו וגם עשו פרי – לקרב אחרים אל עבודתו יתברך, כי היו בעיניהם תמיד כבדיה חדשה ממש, אשרי הלוקח התעוררות החדשה מפרשת החדש – לחדש עצמו בכל עת, כי אז תקבע מדה זאת בלבו לכל השנה בלה.

